

Tisková zpráva:

ŽIDOVSKÉ MUZEUM V PRAZE „VE SVĚTLE STATISTIKY“

S tištěným vrocením do roku 2015, ale fakticky letos v lednu vydalo Národní informační středisko pro kulturu (NIPOS), které je příspěvkovou organizací Ministerstva kultury ČR, publikaci s názvem *Muzea ČR v letech 2012 – 2014 ve světle statistiky*. Autory vyhodnocení statistických výsledků domácích muzeí a galerií posledních tří let (základní data této oborové statistiky jsou však v České republice systematicky sbírána již od 60. let 20. století) jsou František Šebek a kolektiv pracovníků útvaru CIK (Centrum statistik a informací kultury NIPOS).

Židovské muzeum v Praze je v publikaci pozitivně zmíněno hned na několika místech. Statistická šetření muzeem evidují ve značně různorodé skupině „ostatních muzeí“ (podle zřizovatele). V této skupině jsou zahrnuta muzea různých právních forem (zřizovaná univerzitami, obecně prospěšnými společnostmi, zapsanými spolky, zapsanými ústavami, podniky, církvemi, fyzickými osobami apod.), do skupiny nepatří muzea zřizovaná státem, vyššími územně-samosprávnými celky, městy a obcemi. Na s. 10 je uvedeno: „... ve skupině „ostatních muzeí“ jsou ovšem také významná česká klasická muzea, jako např. **jedno z nejnávštěvovanějších českých muzeí s respektem v zahraničí – Židovské muzeum v Praze** ...“.

V části věnované hodnocení počtu zaměstnanců a odborných pracovníků publikace na s. 22 uvádí: „... **Objemem pracovní kapacity i rozsahem činnosti z nich** (míněno „ostatních muzeí“) **vyčnívá již několikrát zmiňované Židovské muzeum v Praze**.“ V této souvislosti je třeba vysvětlit, že za odborné kapacity jsou pro účely statistického výkazu považováni vědečtí pracovníci, kurátoři sbírek, restaurátoři a konzervátoři, lektoři a management muzea. Průměr zastoupení odborných pracovníků ve všech muzeích a galeriích ČR představuje 49,9% z celkového počtu zaměstnanců. Ve skupině muzeí zřizovaných státem je to více než polovina všech zaměstnanců (51,2%), ve skupině ostatních muzeí však pouze 11,9% zaměstnanců tvoří odborní pracovníci. V Židovském muzeu v Praze se počet odborných pracovníků pohybuje kolem 46% celkového počtu zaměstnanců, což je jak pod oborovým průměrem, tak pod průměrem rozsahem činností a územní působností srovnatelných muzeí zřizovaných státem.

Zajímavé srovnání činnosti Židovského muzea v Praze s ostatními muzei přináší část hodnotící práci muzejních knihoven (s. 30-32): „V případě muzeí ostatních zřizovatelů a různých právních forem (celkem 109 institucí) se objevují knihovny jako vyčleněné jednotky zcela ojediněle (6 knihoven) a celkový objem knihovnických fondů je malý. **Výjimku představuje Židovské muzeum v Praze (...), které má mimořádně významnou a rozsáhlou knihovnu (zaměřená především na judaica), přístupnou veřejnosti (130.000 svazků). Je**

srovnatelná s velkými knihovnami výše zmíněných státních muzeí.“ Také z hodnocení ekonomických parametrů činnosti vychází knihovna Židovského muzea v Praze velmi dobře. Zatímco výdaje na doplňování knihovního fondu muzejních knihoven napříč spektrem zřizovatelů (kraje, města, obce) ve sledovaném období klesaly, výjimku tvořily knihovny muzeí zřizovaných Ministerstvem kultury České republiky, jejichž výdaje, stejně jako v případě knihovny Židovského muzea v Praze, mírně rostly. Na stejná muzea – tedy **na muzea zřizovaná státem a Židovské muzeum v Praze – připadá i největší přírůstek knihovních jednotek**, ve sledovaném období se společně na přírůstku podílely 55%.

V řadě dalších v publikaci sledovaných výkonnostních kritérií muzeí je Židovské muzeum v Praze zvláště zdůrazněno. **V zápůjčkách výstav do zahraničí jsou výkony muzea srovnatelné s velkými státními muzei i s muzei zřizovanými hl. městem Prahou a statutárním městem Brnem** (s. 38). Židovské muzeum v Praze vyniká i v tzv. badatelské agendě, tedy odpovědích na badatelské dotazy, realizacích badatelských návštěv, zpřístupňování dokumentů, sbírkových předmětů apod. (s. 45 – 46). V roce 2014 se ve všech více než 480 domácích muzeích a galeriích uskutečnilo celkem 73 135 takových úkonů, z nich v muzeích zřizovaných státem (27 muzeí a galerií) přibližně 33 000, v muzeích zřizovaných vyššími územně-samosprávnými celky 25 000, v muzeích města a obcí přibližně 8 500 a v muzeích ostatních zřizovatelů více než 6 700 – z toho však přibližně 1 500 v Židovském muzeu v Praze. Ve srovnání s celkovým počtem těchto úkonů jde o skutečně úctyhodné číslo.

Obecně nejčastěji zmiňovaným a v hodnocení výkonů muzeí a galerií **výjimečným parametrem činnosti Židovského muzea v Praze je jeho celková návštěvnost**. Publikace *Muzea ČR v letech 2012 – 2014 ve světle statistiky* pozitivně hodnotí na s. 42 vzrůst návštěvnosti Židovského muzea v Praze v roce 2014 (oproti předchozím letům o cca 4%) a zdůrazňuje také neobvykle vysoký podíl návštěvnosti cizinců. Zajímavější je však pro hodnocení tohoto výkonnostního parametru statistika, kterou na svých webových stránkách zveřejňuje tzv. EGMUS – Evropská skupina pro muzejní statistiku, která své údaje přebírá přímo od Českého statistického úřadu (<http://www.egmus.eu/nc/statistics/>). Mezi pěti nejnavštěvovanějšími muzei České republiky uvádí v letech 2004-2008 na prvním místě vždy Židovské muzeum v Praze, v roce 2009 je ŽMP druhé za Národním muzeem, aby se v letech 2010-2012 na první příčku návštěvnosti domácích muzeí a galerií opět vrátilo. Od roku 2013 je však ve statistických výkazech Židovské muzeum v Praze odsouzeno setrvávat nadále nejlépe na druhém místě. První místo totiž s návštěvností přes milion návštěvníků ročně od roku 2013 obsazuje Muzeum hl. města Prahy, které se mezi pěti nejnavštěvovanějšími muzei České republiky do té doby (od roku 2004) nikdy neobjevilo. Vysvětlení neobvyklého jevu poskytuje na s. 41 – 42 výše citovaná publikace hodnotící výsledky domácích muzeí v letech 2012 – 2014: „*Detailnější analýza návštěvnosti odhaluje vliv organizačních změn na vývoj statisticky sledovaných ukazatelů. Muzeum hl. města Prahy mělo ještě v roce 2012 návštěvnost zhruba 76 tis. osob, ta však v roce 2013 prudce vzrostla na 1,03 mil a v roce 2014 dále na 1,21 mil. Osob. Uvedený nárůst byl způsoben organizačními změnami a to tím, že Muzeum hl. města Prahy se stalo provozovatelem Petřínské rozhledny, Bludiště na Petříně, Prašné brány, Staroměstské, Malostranské mostecké věže a dalších pro návštěvníky přitažlivých pražských lokalit.*“ Z toho vyplývá, že ve skutečně srovnatelných měřících, tedy **v návštěvnosti muzejních a galerijních institucí v České republice, je Židovské muzeum v Praze i nadále na první příčce**.

www.jewishmuseum.cz

www.nipos.cz

www.egmus.eu/nc/statistics/